

Magutus I Kadenan Infeksiun Gi Tãftaf Na Inadahi yan Idukasi3n

Siña hãu manayuda gumutus i kadenan infeksiun!

- An nahung hãu maigu' yan etsisiu, ya un kãnu' i sustãnsisa siha na nengkanu' i ijom-mu immune system mãolekã siem-pri ha mumuyi i infeksiun siha.
- An mabakuna hãu kontra i kuntahiosu na chetnut siha menus hãu gi pusipbli para u malãngu ni etyi siha na chetnut. Yanggin ti mu malãngu hãu, ti manhãtmi hãu ottru ni mandelikãu, ispisiãtmenti mannenni, manãmku', yan tãotão siha ni manggai minalãngu ni ti mãolik i kinalalamtin iyon-ñiha immune system.

I ilu' siha manhãhãlum gi tatãotão-ta an ta patcha kosas osino tafkãu nai mañãsaga i ilu' siha pues ni ta patcha i guiheng-ta, matã-ta, pat patchot-ta, osino ta patcha i mabababa na chetnut gi tatãotão-ta, pat ta hãung hãlum i ilu' gi gofes-ta.

I ilu' siha manisissita sentidu na biktima. An yayas hãu pat ti brãbu hinemlo'-mu, i ijom-mu immune system ti macho'cho'chu' mãolik. Yanggin ti mabakukuna hãu, siña tinatmi hãu ni mampiniligru na kuntahiosu na chetnut siha tãtkomu i chetnut saranpion, hepatitis, yan chetnut lo'lu.

Siña ta gutus i kadenan infeksiun ginen i:

- manna'gasgas, yan ginen i sanitizing yan disinfecting para ngai'an yan amãnu nisissãriu.
- binababa i bintãna osino ini'isan propiu i macho'cho'chu na ventilation equipment para u na'hãlum freskun mãnglu', chalao i ilu' siha, yan na'menus i ilu' gi hilu' i airi.

Palu na manera nai chumalalapun i ilu' siha:

- gi tinatmi na espongha yan lampãsu siha
- hãlum i nengkanu' nai mañisiha mañotchu an guaha ti fumagãsi i kannai-ñiha osino ti tumãmpi i hatching-ñiha
- hãlum i hãga' nu ottru ni gai infeksiun chetnut hãga'
- gi hilu' airi

I ilu' siha manisissita biktima, tãtkomu i petsona ni ti immune gi ilu'.

I ilu' siha manisissita lugãt para u fandokku' yan muttiplika – un lugãt ni ha pribebeni nengkanu' yan ùmidu.

I tafkãu kusina, i chetnut, osino i gofes-mu palu na lugãt nai i ilu' siha siña dumokku'.

Dispues di manmandokku', i ilu' siha manma'u'udai ginen i lugãt nai manmandodokku', manmanaliligãu para nuebu na biktima.

Palu na manera siha nai bumuebuetta i ilu' siha:

- I hugetin neni ni sãgu.
- I ilu' gumugupu huyung gi guiheng-mu yan patchot-mu an humatching yan lo'lu', osino kuntodu an kumuentus pat kumãnta hãu.
- Humãnãu hãu para i kemmun ya un flush i kemmun un sosotta ulu' siha gi tekpong kemmun.

Siña ta gutus i kadenan infeksiun an ta pruhibi i ilu' ginen bumuetta.

Palu na manera siha ta na'pãra i ilu' siha:

- Hatching hãlum gi manggãs-ta.
- Tãmpi i chetnot-ta.
- Fagãsi i kannai-ta kosa ki i ilu' siha humãnãu pãpa' gi tubu alugãt di i tekpong petta osino gi nengkanu' ni ta kãnu' para amotsan talu'ãni.
- Yanggin marekumenda ginen i CDC, usa tãmpin fãsu. Kuntodu famagu'un komu hobenã ki dos (2) ãñus siña ma'usa tãmpin fãsu. An todun manmanusa tãmpin fãsu, i piniligrun tinatmi nu chetnut gofis tumunnuk pãpa'.